

Rapport

Gesneden koek?

Een onderzoek naar een klacht over het handelen van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (hierna: het LBIO) bij het overnemen van de alimentatie-inning.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over het LBIO gegrond.

Datum: 24 juli 2017

Rapportnummer: 2017/088

ACHTERGROND: WAT IS DE ROL VAN HET LBIO?

Wanneer een echtpaar gaat scheiden, kan de rechtbank bepalen dat één van beide personen alimentatie moet betalen, voor het levensonderhoud van de ex-partner en/of kinderen. Als de persoon die alimentatie moet betalen (betalingsplichtige) dat vervolgens niet doet, kan degene die recht heeft om die alimentatie te ontvangen (ontvangstgerechtigde) het LBIO verzoeken de alimentatie-inning over te nemen. Als de ontvangstgerechtigde aannemelijk maakt dat er in de zes maanden voorafgaand aan het overnameverzoek ten minste eenmaal niet genoeg of te laat is betaald, en de betalingsplichtige geen argumenten aandraagt die afbreuk doen aan die aannemelijkheid, neemt het LBIO de inning over.

WAT GING ER AAN DE KLACHT VOORAF?¹

In 2007 is verzoeker gescheiden. Samen met zijn ex-partner heeft hij twee dochters: Tiffany en Natascha.² De rechtbank heeft op 3 november 2010 bepaald dat verzoeker per kind € 234,- aan kinderalimentatie (hierna: alimentatie) per maand moest betalen.

In 2011 is Tiffany bij verzoeker in huis komen wonen. Verzoeker sprak met zijn ex-partner af dat hij voor Tiffany geen alimentatie meer zou betalen, nu hij feitelijk voor haar zorgde. In 2013 is Tiffany, die toen nog minderjarig was, begeleid gaan wonen. In juli 2014 werd Tiffany achttien.

Op 18 november 2014 liet het LBIO verzoeker weten dat zijn ex-partner had verzocht de alimentatie-inning voor Natascha over te nemen, omdat sprake zou zijn van een achterstand. Op 8 december 2014 liet het LBIO weten dat ook Tiffany had verzocht de alimentatie-inning over te nemen. Zij had het LBIO laten weten dat sprake was van een betalingsachterstand, nu verzoeker na haar achttiende verjaardag geen alimentatie aan haar had betaald.

Omdat verzoeker het niet eens was met de verzoeken om overname van de alimentatie-inning had hij veelvuldig contact met het LBIO. Op 2 februari 2015 liet het LBIO hem weten de alimentatie-inning ondanks de door verzoeker aangedragen argumenten over te nemen en beslag te leggen op zijn inkomen.

Nadat loonbeslag was gelegd, heeft de rechtbank de alimentatie voor Tiffany en Natascha op 23 juni 2015 opnieuw vastgesteld. Het LBIO hield niet direct rekening met de nieuw vastgestelde alimentatie, en inde daardoor in de periode van juli tot en met september 2015 totaal € 467,16 te veel aan alimentatie. Vanaf oktober 2015 was de bemoeienis van het LBIO beëindigd. Het LBIO vroeg verzoeker daarom om zelf rekening te houden met de te veel betaalde alimentatie, en een ander te verrekenen met zijn nog lopende alimentatieplicht.

---

¹ Zie voor een uitgebreide weergave van hetgeen aan de klacht bij de Nationale ombudsman voorafging de bijlage, waarin het verslag van bevindingen is opgenomen.

² Gefingeerde namen.

Verzoeker diende op 6 januari 2016 een klacht in bij het LBIO. Deze werd deels niet in behandeling genomen en deels ongegrond verklaard. Omdat verzoeker het daar niet mee eens was, heeft hij zich tot de Nationale ombudsman gewend.

WAT IS DE KLACHT BIJ DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Verzoeker klaagt allereerst dat het LBIO een deel van zijn klachten niet in behandeling heeft genomen, omdat hij die te laat zou hebben ingediend. Daarnaast klaagt verzoeker over de wijze waarop het LBIO heeft gereageerd op de argumenten die hij heeft aangevoerd tegen het voornemen van het LBIO om de alimentatie-inning over te nemen. Tot slot klaagt verzoeker dat hij zelf met zijn dochter en ex-partner moest verrekenen wat het LBIO te veel had geïnd.

WAT IS HET OORDEEL VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Heeft het LBIO een deel van de klachten terecht niet in behandeling genomen?

De Nationale ombudsman toetst het niet in behandeling nemen van een deel van de klachten van verzoeker aan het behoorlijkheidsvereiste van fair play. Dit houdt in dat de overheid de burger de mogelijkheid geeft om zijn procedurele kansen te benutten en daarbij zorgt voor een eerlijke gang van zaken.

Verzoeker heeft zijn klacht bij het LBIO op 6 januari 2016 ingediend. In artikel 9:8, eerste lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht, staat dat overheidsinstanties klachten niet in behandeling hoeven te nemen wanneer die gaan over gedragingen die langer dan een jaar voor het indienen van de klacht hebben plaatsgevonden. De gedachte daarachter is dat tijdsverloop het moeilijker maakt om te achterhalen wat er precies is gebeurd. Van een burger mag dan ook worden verwacht dat hij niet te lang wacht met het indienen van een klacht.

Soms klagen burgers over een gedraging die op één specifiek moment heeft plaatsgevonden, bijvoorbeeld tijdens een gesprek. In dat geval is het makkelijk te bepalen of de klacht langer dan een jaar na de gedraging is ingediend. In andere gevallen, zoals in deze zaak, heeft een klacht betrekking op een reeks gedragingen over een langere periode. Wanneer dat het geval is, is het einde van zo'n periode het relevante meetpunt voor de vraag of een verzoeker zijn klacht op tijd heeft ingediend.

Voor zover de klachten van verzoeker zien op het handelen van het LBIO in vervolg op overnameverzoeken uit 2013, heeft het LBIO zich terecht op het standpunt gesteld deze gelet op het tijdsverloop niet in behandeling te hoeven nemen.

De klachten van verzoeker zien voor het overige grofweg op twee periodes, namelijk de periode tussen de overnameverzoeken uit november en december 2014 en het besluit van het LBIO om de inning over te nemen in februari 2015, en de periode tussen de rechtbankuitspraak uit juni 2015 en het indienen van zijn klacht in januari 2016. Het LBIO heeft miskend dat voor zover de klacht van verzoeker ging over de wijze waarop het

LBIO zich in deze periodes heeft gedragen, verzoeker op tijd was met het indienen van zijn klacht.

Heeft het LBIO behoorlijk op verzoekers argumenten gereageerd?

De Nationale ombudsman toetst de wijze waarop het LBIO op verzoekers argumenten heeft gereageerd aan de behoorlijkheidsvereisten van luisteren naar de burger en goede motivering. De overheid luistert actief naar de burger, zodat deze zich gehoord en gezien voelt. Dit betekent dat indien een burger argumenten aanvoert tegen een voornemen van de overheid, de overheid daar voortvarend en op een voor de burger begrijpelijke manier op reageert.

De alimentatieplicht voor Tiffany

In zijn klacht bij het LBIO heeft verzoeker naar voren gebracht dat Tiffany hem nooit eerder een verzoek om alimentatie had gedaan, en hij zijns inziens dus niet alimentatieplichtig was. Na tussenkomst van de Nationale ombudsman liet het LBIO weten dat het voor de vraag of verzoeker alimentatieplichtig was, kijkt naar de rechterlijke vaststelling van die plicht en nadien gemaakte afwijkende afspraken. Hoewel dit inderdaad een juiste werkwijze is, gaat het LBIO met de uitleg van deze standaard werkwijze voorbij aan de specifieke situatie van verzoeker.

Het LBIO lijkt niet stil te staan bij de voorgeschiedenis tussen verzoeker en het LBIO. Nu het LBIO twee keer eerder de alimentatie-inning had overgenomen en dit vervolgens had teruggedraaid, kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat sprake was van een gevoelige relatie. Daarnaast speelden in deze zaak een aantal bijzondere omstandigheden. De rechtbank had op 3 november 2010 bepaald dat verzoeker een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van *minderjarigen* moest leveren. Inmiddels was Tiffany echter meerderjarig. Bovendien had verzoeker, nadat Tiffany bij hem was komen wonen, met zijn ex-partner afgesproken geen alimentatie meer voor Tiffany te betalen. Tiffany had verzoeker ook nooit om alimentatie verzocht. Van het LBIO had verwacht mogen worden dat het op deze specifieke omstandigheden zou ingaan.

Indien het LBIO besluit tot overname van de alimentatie-inning over te gaan omdat volgens het LBIO aannemelijk is dat sprake is van een alimentatieplicht en een betalingsachterstand, moet het LBIO ook in staat zijn aan een burger uit te leggen waarom dit het geval is. In dit geval betekent dat dat het LBIO verzoeker had moeten uitleggen dat de verplichting tot een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van minderjarigen op grond van artikel 1:395b, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, bij het meerderjarig worden van Tiffany automatisch werd omgezet in een verplichting tot betaling van kosten voor levensonderhoud en studie, en dat eventuele daaraan voorafgaand met zijn ex-partner gemaakte afwijkende afspraken daardoor niet langer golden. Dat verzoeker via het LBIO voor het eerst vernam dat Tiffany deze bijdrage van hem verwachtte, maakt geen verschil voor het feit dat hij alimentatieplichtig was. Bovendien heeft het LBIO hem met de brief van 8 december 2014 in de gelegenheid gesteld de alimentatie alsnog zonder tussenkomst van het LBIO aan haar te betalen.

Het rekeningnummer van Tiffany

In zijn klacht bij het LBIO heeft verzoeker ook naar voren gebracht dat hij niet beschikte over het rekeningnummer van Tiffany, hetgeen een door het LBIO gesteld vereiste voor overname van de alimentatie-inning is. Volgens het LBIO heeft verzoeker het LBIO hierover niet tijdig geïnformeerd, zodat deze informatie niet bij de beoordeling van het overnameverzoek kon worden betrokken. Verzoeker stelt daarentegen het LBIO direct nadat hij bekend was met het overnameverzoek telefonisch te hebben geïnformeerd.

De Nationale ombudsman kan niet met zekerheid achterhalen wanneer verzoeker het LBIO heeft laten weten niet over Tiffany's rekeningnummer te beschikken. Duidelijk is dat verzoeker in ieder geval vanaf juli 2015 meermaals heeft laten weten niet over het rekeningnummer van Tiffany te beschikken, en een reactie hierop tot oktober 2015 is uitgebleven. Bovendien is het LBIO pas in 2016, na tussenkomst van de Nationale ombudsman, inhoudelijk ingegaan op het argument van verzoeker dat de overname van de alimentatie-inning gelet op het niet bekend zijn met het rekeningnummer onrechtmatig zou zijn. Verzoeker had dit argument al in zijn e-mail van 13 augustus 2015 naar voren gebracht. De Nationale ombudsman stelt vast dat het LBIO op deze punten niet voortvarend genoeg heeft gereageerd.

De wijze van vaststelling betalingsachterstand

Verzoeker heeft in zijn klacht bij het LBIO laten weten niet te begrijpen waarom het LBIO, om vast te stellen of sprake was van een betalingsachterstand, niet naar de hele alimentatieplichtige periode van 2010 tot en met 2015 heeft gekeken.

Het LBIO heeft in de klachtbehandeling laten weten al eerder te hebben uitgelegd dat het voor het bepalen of sprake is van een betalingsachterstand niet verplicht is verder terug te kijken dan zes maanden. Hoewel deze uitleg op zichzelf correct is, had het ook hier op de weg van het LBIO gelegen een meer op de specifieke situatie gerichte uitleg te geven, in plaats van het enkele herhalen van de standaard uitleg. Uit het feit dat verzoeker bleef terugkomen op de wijze waarop het LBIO de hoogte van de betalingsachterstand vaststelt, had het LBIO immers moeten concluderen dat deze uitleg verzoeker niet afdoende duidelijk was.

Dat een en ander voor verzoeker niet afdoende duidelijk was, komt mogelijk doordat het LBIO de betaalgegevens over de gehele periode vanaf 2010 tot en met 2015 wél bij hem had opgevraagd en had betrokken bij het bepalen van het betalingspatroon. Om te bepalen of sprake is van een betalingsachterstand in de zes maanden voorafgaand aan het overnameverzoek, moet het LBIO kijken naar de betalingen die voor die periode bedoeld waren. Indien niet duidelijk is voor welke maand een bepaalde betaling bedoeld was, zal het LBIO het betalingspatroon, dat wil zeggen of de alimentatie voor- of achteraf wordt betaald, moeten vaststellen. Om dat te doen kan het LBIO, zoals ook in deze zaak

is gebeurd, kijken naar betalingen van langer dan zes maanden voorafgaand aan het overnameverzoek. De Nationale ombudsman kan zich vinden in deze werkwijze.³

Het langer dan zes maanden terugkijken voor het bepalen van het betalingspatroon, moet worden onderscheiden van de periode waarnaar het LBIO wettelijk gezien mag kijken om te bepalen of er een betalingsachterstand is. Die periode is inderdaad zes maanden. De Nationale ombudsman constateert dat het LBIO dit niet op een voor hem begrijpelijke manier aan verzoeker heeft weten uit te leggen.

Communicatie algemeen

Verzoeker heeft geklaagd dat het LBIO vaak niet of pas na lange tijd reageerde op zijn e-mails en telefoontjes. In eerste instantie heeft het LBIO in de klachtbehandeling niet op deze klacht gereageerd. Naar aanleiding van de klacht bij de Nationale ombudsman stelde het LBIO zich op het standpunt dat deze 'klacht' zo weinig concreet was dat het hierop niet kon ingaan.

De Nationale ombudsman constateert dat het LBIO hier een kans heeft laten liggen. Dat voor het LBIO niet direct duidelijk was over welke concrete contacten werd geklaagd, is geen reden om klachtbehandeling op dit punt achterwege te laten. Het had op de weg van het LBIO gelegen om naar aanleiding van de klacht contact op te nemen met verzoeker, om hem in de gelegenheid te stellen zijn klacht te concretiseren. Alleen op die manier kan tot zinvolle klachtbehandeling worden gekomen en naar herstel van vertrouwen worden toegewerkt. Bij het uit de weg gaan van klachtbehandeling is noch verzoeker, noch het LBIO, gebaat. Het LBIO heeft miskend dat het opnemen van contact en het onderzoeken waar het een klager om te doen is, onderdeel uitmaakt van goede klachtbehandeling.⁴

Ook zonder dat de klacht van verzoeker tot specifieke contactmomenten is geconcretiseerd, kan de Nationale ombudsman zich op basis van de tijdens het onderzoek naar voren gekomen feiten goed voorstellen dat verzoeker de communicatie met het LBIO niet altijd als adequaat heeft ervaren. In dat kader hecht de Nationale ombudsman er waarde aan op te merken dat het belangrijk is dat overheidsinstanties zich realiseren dat wat voor hen gesneden koek is, voor een burger ingewikkeld en minder logisch kan zijn. Zowel binnen als buiten een klachtprocedure is het daarom belangrijk dat de overheid een duidelijke uitleg geeft over haar handelen, die past bij de specifieke omstandigheden van de individuele burger. Zo kunnen klachten worden weggenomen, maar bóvenal worden voorkomen.

Was de door het LBIO gekozen afhandeling voor de te veel geïnde alimentatie behoorlijk?

De Nationale ombudsman toetst het handelen van het LBIO op dit punt aan het behoorlijksvereiste van maatwerk. Dit vereiste houdt in dat de overheid steeds zoekt

³ Zie p. 3 van de brief van de Nationale ombudsman van 24 april 2017 in zaak nr. 201608637 (www.nationaleombudsman.nl).

⁴ Zie ook het hoofdstuk Behoorlijke klachtbehandeling in rapport 2017/020 (www.nationaleombudsman.nl).

naar maatregelen en oplossingen die passen bij de specifieke omstandigheden van de individuele burger.

Het LBIO had in deze zaak te veel alimentatie geïnd en uitbetaald aan Tiffany en de ex-partner van verzoeker. Verzoeker verwachtte dat het LBIO dit zou rechtzetten. Het LBIO heeft zich op het standpunt gesteld dat nu verzoeker nog alimentatieplichtig was ten aanzien van Tiffany en zijn ex-partner, rechtstreekse verrekening het meest logisch was.

De Nationale ombudsman vindt dat het LBIO door uitsluitend te kijken naar de 'meest logische'⁵ oplossing onvoldoende oog heeft gehad voor de positie van verzoeker. In dat kader wijst de Nationale ombudsman in het bijzonder op het feit dat de ex-partner meerdere verzoeken tot overname van de alimentatie-inning heeft gedaan, en hem in dat kader is tegengeworpen dat hij openstaande vorderingen met alimentatie had verrekend. Verzoeker heeft zijn vrees voor herhaling hiervan meermaals expliciet richting het LBIO aangegeven. Ook speelt een rol dat meerdere slordigheden zijn opgetreden bij de behandeling van de verzoeken tot overname van de alimentatie-inning door het LBIO, zoals het door elkaar halen van gegevens van Tiffany en de ex-partner. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat dit niet heeft bijgedragen aan het vertrouwen in het LBIO.

Van een overheidsinstantie die een fout maakt, mag verwacht worden dat zij zich inzet om de gevolgen daarvan te corrigeren, op een manier die voor de burger een daadwerkelijke oplossing vormt en hem zo min mogelijk belast. Uit de door de Nationale ombudsman opgestelde 'Excuskaart' blijkt dat hieruit voortvloeit dat de overheidsinstantie bij de burger toetst of de oplossing die zij in gedachten heeft voor de burger ook een daadwerkelijke oplossing is.⁶

Nu verzoeker aangaf dat de door het LBIO voorgestelde oplossing voor hem geen geschikte oplossing vormde, had het LBIO daar meer begrip voor moeten tonen en – binnen de grenzen van het redelijke – op zoek moeten gaan naar een voor verzoeker passende oplossing. Het door het LBIO zelf terugbetalen van het te veel geïnde bedrag is niet de enige passende oplossing waaraan in dit kader moet worden gedacht. Het LBIO had de zorgen van verzoeker ook op een andere wijze kunnen wegnemen, bijvoorbeeld door een expliciet akkoord voor verrekening in te winnen bij alle betrokkenen.

---

⁵ Het is de vraag of verrekening van kinderalimentatie op partneralimentatie het meest logisch is. Deze vraag valt echter buiten de reikwijdte van het onderzoek van de Nationale ombudsman.

⁶ 'Excuskaart, In vijf stappen naar een goed excuus van de overheid' (www.nationaleombudsman.nl).

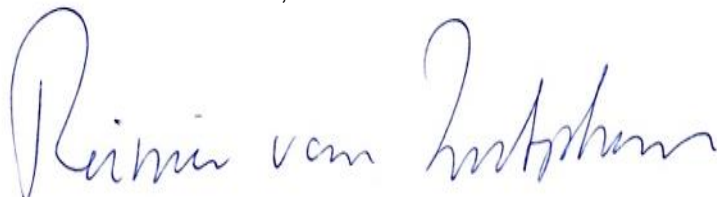
CONCLUSIE

De klacht over het buiten behandeling laten van een deel van de klachten is gegrond, wegens schending van het behoorlijkheidsvereiste van fair play.

De klacht over de wijze waarop het LBIO op verzoekers argumenten heeft gereageerd is gegrond, wegens schending van de behoorlijkheidsvereisten van luisteren naar de burger en goede motivering.

De klacht over de door het LBIO voorgestelde oplossing voor de te veel geïnde alimentatie is gegrond, wegens schending van het behoorlijkheidsvereiste van maatwerk.

De Nationale ombudsman,

A handwritten signature in blue ink that reads "Reinier van Zutphen". The signature is written in a cursive style with a large initial 'R'.

Reinier van Zutphen

BIJLAGE: VERSLAG VAN BEVINDINGEN

WAT GING ER AAN DE KLACHT VOORAF?⁷

Achtergrond

In 2007 is verzoeker gescheiden. Samen met zijn ex-partner heeft hij twee dochters: Tiffany en Natascha. De rechtbank heeft op 3 november 2010 bepaald dat verzoeker per kind € 234,- aan kinderalimentatie (hierna: alimentatie) per maand moest betalen.

In 2011 is Tiffany, die toen nog minderjarig was, met toestemming van de rechtbank bij verzoeker in huis komen wonen. De rechtbank heeft op dat moment geen nieuwe uitspraak gedaan over de alimentatie. Wel sprak verzoeker met zijn ex-partner af dat hij voor Tiffany geen alimentatie meer zou betalen, nu hij feitelijk voor haar zorgde. Deze afspraak is niet vastgelegd. In 2013 is Tiffany begeleid gaan wonen.

De ex-partner van verzoeker heeft het LBIO in 2013 meerdere keren verzocht de inning van de alimentatie voor Natascha over te nemen. Eénmaal heeft het LBIO de inning niet overgenomen, omdat verzoeker had aangetoond dat hij de alimentatie had betaald. Tweemaal nam het LBIO de alimentatie-inning wél over, om dit vervolgens beide keren binnen twee maanden terug te draaien.

Over welke overnameverzoeken gaat de klacht?

Op 18 november 2014 liet het LBIO verzoeker opnieuw weten dat zijn ex-partner had verzocht de inning van de alimentatie voor Natascha over te nemen, omdat sprake zou zijn van een achterstand van € 683,06.

Op 8 december 2014 liet het LBIO verzoeker weten dat ook zijn in juli 2014 meerderjarig geworden dochter Tiffany had verzocht de alimentatie-inning over te nemen. Tiffany had het LBIO laten weten dat sprake was van een betalingsachterstand, nu verzoeker na haar achttiende verjaardag geen alimentatie aan haar had betaald. Het zou gaan om een achterstand van € 1.425,14.

In de brief van 8 december 2014 wees het LBIO nogmaals op het inningsverzoek van de ex-partner. Na herberekening door het LBIO zou die achterstand nog € 196,59 bedragen.

Contact naar aanleiding van overnameverzoeken

Verzoeker nam op 10 december 2014 telefonisch contact op met het LBIO, om te laten weten dat hij het niet eens was met de overnameverzoeken. Hij gaf aan zijn advocaat te zullen inschakelen. Bij e-mail van 24 december 2014 herhaalde verzoeker deze boodschap. Daarnaast wees hij er ten aanzien van het overnameverzoek van zijn ex-partner op dat bij het LBIO bekend was dat hij in 2011 te veel alimentatie had betaald. Dat bleek uit betaalbewijzen vanaf 2010, die hij in het kader van de eerdere

---

⁷ In dit verslag van bevindingen is uitsluitend de correspondentie opgenomen die relevant is voor het oordeel van de Nationale ombudsman.

overnameverzoeken uit 2013 aan het LBIO had overgelegd. Dit te veel betaalde bedrag had verzoeker in 2014 verrekend met de voor Natascha verschuldigde alimentatie. Bij brief van 22 januari 2015 heeft het LBIO zich in eerste instantie op het standpunt gesteld dat verzoeker de gevraagde betaalbewijzen vanaf 2010 nooit had gestuurd. Verzoeker liet bij e-mail van 29 januari 2015 weten wel degelijk betaalbewijzen vanaf 2010 te hebben overgelegd. Daarnaast liet hij weten een gerechtelijke procedure te zijn gestart over de (hoogte van de) verschuldigde alimentatie voor zowel Tiffany als Natascha. Bij brief van 30 januari 2015 liet het LBIO weten dat verzoeker terecht stelde betaalbewijzen vanaf 2010 te hebben overgelegd. Het LBIO bood excuses aan.

Bij e-mail van 31 januari 2015 liet verzoeker het LBIO weten dat hij vond dat zij zich kortzichtig opstelden door uitsluitend te kijken of de alimentatie voor- of achteraf werd betaald, en of in de zes maanden voorafgaand aan het inningsverzoek te weinig alimentatie was betaald. Nu het LBIO over betaalbewijzen vanaf 2010 beschikte, vond verzoeker dat het LBIO naar de gehele periode van 2010 tot en met 2015 zou moeten kijken om te bepalen of te veel of te weinig alimentatie was betaald. Hij verzocht het LBIO dan ook om een overzicht van de verschuldigde en betaalde alimentatie over deze gehele periode.

Wat was de conclusie van het LBIO?

Het LBIO liet verzoeker bij brief van 2 februari 2015 weten de alimentatie-inning over te nemen, en beslag te leggen op zijn inkomen. Het LBIO gaf daarbij aan geen gehoor te zullen geven aan het verzoek om zorg te dragen voor een overzicht van de verschuldigde en betaalde alimentatie over de periode van 2010 tot en met 2015. Het LBIO lichtte toe dit niet te zullen doen omdat zij uitsluitend de periode vanaf de overnameverzoeken in 2013 in behandeling hadden. Voor zover verzoeker meende dat er in het verleden te veel alimentatie was betaald, zou het LBIO hier niet in treden. Het LBIO wees erop dat verzoeker een dergelijk bedrag bovendien niet mocht verrekenen, tenzij zijn ex-partner hier schriftelijk mee akkoord zou gaan.

Wat gebeurde er nadat de inning was overgenomen?

Op 6 februari 2015 sprak verzoeker zijn contactpersoon bij het LBIO. Die legde uit dat het LBIO zonder toestemming van een ontvangstgerechtigde geen rekening kan houden met verrekeningen over eerdere periodes. Desgevraagd gaf de contactpersoon aan dat indien uit de lopende gerechtelijke procedure zou blijken dat verzoeker te veel alimentatie had betaald, het LBIO dit niet voor verzoeker zou kunnen terughalen.

Alimentatie opnieuw vastgesteld door rechtbank

Op 23 juni 2015 heeft de rechtbank de alimentatie voor Tiffany en Natascha opnieuw vastgesteld, voor zowel een deel van het verleden als de toekomst. De rechtbank heeft daarbij bepaald dat voor zover Tiffany en de ex-partner van verzoeker over het verleden te veel alimentatie hadden ontvangen, zij dat niet hoefden terug te betalen.

De rechtbank heeft bepaald dat de alimentatie voor Tiffany vanaf 1 januari 2015 € 173,- per maand is. Het LBIO heeft over de maanden juli tot en met september 2015 (dus ná

de beslissing van de rechtbank) een hoger bedrag aan alimentatie geïnd, namelijk € 263,- per maand. Daardoor heeft verzoeker over die maanden totaal € 270,- te veel aan alimentatie voor Tiffany betaald.

De rechtbank heeft op 23 juni 2015 de alimentatie voor Natascha vanaf 1 januari 2015 op nihil gesteld. Het LBIO heeft op 24 juni 2015 nog € 197,16 aan alimentatie voor Natascha geïnd. Het LBIO wist toen nog niet dat de rechtbank had bepaald dat verzoeker geen alimentatie meer voor haar hoefde te betalen. Op 26 juni 2015 ontving het LBIO namelijk pas de beschikking van de rechtbank, waarin dit stond.

Het rekeningnummer van Tiffany

Nadat de rechtbank de alimentatie opnieuw had vastgesteld, mailde verzoeker op 10 juli 2015 het LBIO. Hij gaf aan dat hij graag het rekeningnummer van Tiffany wilde ontvangen, om de alimentatie rechtstreeks aan haar te kunnen overmaken. Bij e-mail van 13 augustus 2015 herhaalde hij dit verzoek en merkte daarbij op nooit een rekeningnummer van Tiffany te hebben gehad. Hij stelde dat de overname van de alimentatie-inning gelet hierop onrechtmatig was.

Bij brief van 1 september 2015 liet het LBIO weten dat de bemoeienis van het LBIO met betrekking tot de alimentatie voor Tiffany was geëindigd, en verzoeker dus rechtstreeks alimentatie aan haar moest betalen. In die brief stond ook dat indien verzoeker niet bekend was met het rekeningnummer van Tiffany, hij dit aan het LBIO moest laten weten.

Bij e-mail van 11 september 2015 liet verzoeker wederom weten niet bekend te zijn met het rekeningnummer van Tiffany. Bij e-mail van onbekende datum vroeg verzoeker om een reactie op deze e-mail en gaf daarbij aan dat dit niet de eerste keer was dat hij geen reactie ontving. Op 16 oktober 2015 sprak het LBIO telefonisch met de partner van verzoeker. Het LBIO liet weten in de brief van 1 september 2015 gegevens van Tiffany en de ex-partner door elkaar te hebben gehaald. Op verzoek van de partner van verzoeker informeerde het LBIO hem op 16 oktober 2015 schriftelijk over het rekeningnummer van Tiffany.

Hoe wilde het LBIO oplossen dat er te veel alimentatie betaald was?

Vanaf oktober 2015 liep de betaling van de alimentatie voor Tiffany rechtstreeks tussen haar en verzoeker, zonder tussenkomst van het LBIO. Daarnaast betaalde verzoeker rechtstreeks partneralimentatie aan zijn ex. Het LBIO vroeg verzoeker daarom bij brief van 18 december 2015 zelf rekening te houden met de te veel betaalde bedragen aan alimentatie.

Diezelfde dag stuurde het LBIO ook brieven aan Tiffany en de ex-partner. In de brief aan Tiffany stond dat verzoeker de € 270,- zou verrekenen met de over de maanden oktober en november 2015 verschuldigde alimentatie. In de brief aan de ex-partner stond dat zij de € 197,16 aan verzoeker moest terugbetalen, of met hem moest verrekenen.

Wat vond verzoeker van de door het LBIO bedachte oplossing?

Verzoeker liet het LBIO op 8 januari 2016 telefonisch en op 11 januari 2016 per e-mail weten dat hij ten aanzien van Tiffany niet over de maanden oktober en november 2015 kón verrekenen, nu het LBIO hem hierover pas bij brief van 18 december 2015 had bericht. Bovendien lag het volgens verzoeker op de weg van het LBIO om een en ander te corrigeren. Daarbij wees hij erop dat het LBIO hem in eerdere contacten juist had laten weten dat niet zonder toestemming van een ontvangstgerechtigde mag worden verrekend.

KLACHT BIJ HET LBIO

Op 6 januari 2016 diende verzoeker een klacht in bij het LBIO. Hij klaagde daarin over de behandeling van de overnameverzoeken uit 2013 en 2014. Ten aanzien van de overnameverzoeken uit 2014 schreef hij onder andere dat hij het LBIO had laten weten dat Tiffany hem nooit eerder een verzoek om alimentatie had gedaan, en dat hij bovendien geen rekeningnummer van haar had. Ondanks deze informatie had het LBIO de alimentatie-inning overgenomen. Daarnaast klaagde hij over de wijze waarop het LBIO wilde oplossen dat er – mede door toedoen van het LBIO – te veel alimentatie was betaald. Tot slot klaagde verzoeker dat op e-mails van hem niet of pas na lange tijd werd gereageerd.

HOE BEHANDELDE HET LBIO DE KLACHT?

Bij brief van 19 februari 2016 reageerde de directeur van het LBIO op de klacht van verzoeker.

De klacht over de overnameverzoeken uit 2013 nam het LBIO onder verwijzing naar de Algemene wet bestuursrecht niet in behandeling, nu die zag op een gedraging van langer dan een jaar geleden.

Ten aanzien van de klacht over de overnameverzoeken uit 2014 schreef het LBIO al eerder te hebben uitgelegd dat zij voor het bepalen of sprake is van een achterstand in de alimentatieverplichting, niet verplicht zijn verder terug te kijken dan zes maanden. Daarnaast wees het LBIO op de brief van 30 januari 2015, waarin het had toegelicht waarom het van oordeel was dat verzoeker de alimentatie achteraf betaalde. Het LBIO stelde zich op het standpunt dat voor zover verzoeker klaagde over de betalingen, hij wederom klaagde over een gedraging van langer dan een jaar geleden. Het LBIO nam de klacht om die reden niet in behandeling. Het LBIO merkte daarbij op de klacht ongegrond te achten, voor zover deze zag op de overname van de alimentatie-inning en het naar aanleiding daarvan gelegde beslag.

De klacht over de door het LBIO voorgestelde oplossing voor de te veel betaalde alimentatie, achtte het LBIO ongegrond. Het LBIO schreef hierover dat het inderdaad een vergissing had gemaakt. Verzoeker had echter zelf de mogelijkheid om dit met toekomstige betalingen te verrekenen. Hij bleef echter verlangen dat het LBIO de

bedragen terugvorderde om die vervolgens aan hem te storten, waarna hij die bedragen weer zelf zou kunnen storten aan de ontvangstgerechtigden.⁸ Volgens het LBIO was dat geen logische afwikkeling, nu de bedragen duidelijk waren en direct konden worden verrekend.

WAT WAS DE AANLEIDING VOOR DE KLACHT BIJ DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Omdat verzoeker het niet eens was met het oordeel van het LBIO, en bovendien vond dat niet op al de door hem aangevoerde klachtonderdelen was ingegaan, heeft hij zich tot de Nationale ombudsman gewend.

Naar aanleiding hiervan verzocht de Nationale ombudsman het LBIO toe te lichten of het meende dat was ingegaan op alle klachtonderdelen, en voor zover dit niet het geval was, dit alsnog te doen. De Nationale ombudsman wees er hierbij op dat het uitgebreider ingaan op de klachten mogelijk kon leiden tot meer duidelijkheid bij verzoeker over de bevoegdheden en werkwijze van het LBIO.

HOE REAGEERDE HET LBIO?

Het LBIO stelde zich op het standpunt dat alle klachtonderdelen waarop niet was ingegaan, zagen op gedragingen die langer dan een jaar voor het indienen van de klacht hadden plaatsgevonden. Naar aanleiding van het verzoek van de Nationale ombudsman om alsnog op niet besproken klachtonderdelen in te gaan, gaf het LBIO, voor zover thans van belang, de volgende toelichting.

Verzoeker had in zijn klacht naar voren gebracht dat Tiffany hem nooit een verzoek om alimentatie had gedaan. Het LBIO liet weten dat dit niet relevant is. Voor de vraag of iemand alimentatieplichtig is, kijkt het LBIO naar de rechterlijke vaststelling van die plicht en nadien gemaakte afwijkende afspraken. Deze zijn in dit geval niet aangetoond. Daarnaast had verzoeker in zijn klacht naar voren gebracht dat hij niet beschikte over het rekeningnummer van Tiffany. Het LBIO schreef dat verzoeker dit niet vóór de overname van de alimentatie-inning had laten weten. In reactie op de klacht over de communicatie gaf het LBIO aan niet te weten op welke contacten verzoeker doelde. Volgens het LBIO was deze 'klacht' zo weinig concreet dat het hierop niet kon ingaan.

HOE REAGEERDE VERZOEKER?

Verzoeker liet weten het LBIO direct na de brief van 8 december 2014 telefonisch te hebben geïnformeerd dat hij niet over het rekeningnummer van Tiffany beschikte. De reactie op zijn klacht over communicatie vond verzoeker een treffend voorbeeld van de contacten met het LBIO. Hij verzocht de Nationale ombudsman een onderzoek in te stellen naar zijn klacht, zoals verwoord op pagina 3 van dit rapport.

---

⁸ Het LBIO doelt hiermee op de nog bestaande alimentatieverplichting richting Tiffany en de ex-partner.